

Sağlık Yüksekokulunda Okuyan 4. Sınıf Öğrencilerinin Mesleki Örgütlenmeye İlişkin Bilgi Düzeylerinin Belirlenmesi

The Knowledge Levels of Fourth-Year Health Science Students on Occupational Organization

YELİZ CİĞERCİ*
MERVE AKPINAR**
ESRA DAYANGAN**
CEYLAN KESGİN**
AYŞE SERİN**
SEMRA ATASAYAR***

Geliş Tarihi: 15.01.2016, Kabul Tarihi: 17.01.2017

ÖZ

Amaç: Bu çalışma sağlık yüksekokulu'nda okuyan 4. sınıf öğrencilerinin mesleki örgütlenmeye ilişkin bilgi düzeylerinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Bu çalışma tanımlayıcı bir çalışmadır. Ege Bölgesi'nde yer alan bir ildeki üniversitenin Sağlık Yüksekokulu'nda bulunan Hemşirelik, Beslenme ve Diyetetik, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon ve Sağlık Kurumları Yöneticiliği bölümlerinde okuyan, çalışmaya katılmayı kabul eden 201 dördüncü sınıf öğrencisi çalışmanın örneklemini oluşturmuştur ve veriler anket tekniği ile toplanmıştır.

Bulgular: Çalışmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 22.3±2.11'dir. Öğrencilerin %20.4'ü Beslenme ve Diyetetik, %16.9'u Fizyoterapi ve Rehabilitasyon, %20.9'u hemşirelik, %41.8'i sağlık kurumları yöneticiliği bölümünde okumaktadır. Öğrencilerin %64.7'si kız, %35.3'ü ise erkek olduğu, %71.1'i bölüme isteyerek geldiği, %56.7'si bölümünü isteyerek okuduğu, %86.1'i mezuniyet sonrası mesleğini yapmak istediği ve %17.9'u herhangi bir özel/kamu kurumunda çalıştığı saptanmıştır. Öğrencilerin bölümleri ile mesleki örgütlenme bilgi düzeyleri karşılaştırıldığında mesleki örgütlenme konusunda bilgi düzeyi en yüksek bölümün sağlık kurumları yönetimi en düşük bölümün ise hemşirelik bölümü olduğu ve gruplar arasındaki farkın istatistiksel açıdan anlamlı olduğu bulunmuştur (p<0.05).

Sonuç: Mesleki örgütlenme konusunda bilgi düzeyinin tüm öğrencilerde orta düzeyin üzerinde olduğu ve hemşirelik öğrencilerinin mesleki örgütlenme bilincinin düşük olduğu belirlenmiştir.

Anahtar kelimeler: Bilgi düzeyi; mesleki örgütlenme; öğrenci; örgütlenme.

ABSTRACT

Aim: This study was conducted to identify the knowledge levels of fourth-year health science students on occupational organization.

Methods: This study is a descriptive style study. The sample of the study comprised 201 students willing to participate in the study in their fourth year of the physiotherapy and rehabilitation, nursing and health organizations management, and nutrition and dietetics programs of University School of Health Sciences in one city of Aegean Region. A survey was used to collect data during the study.

Results: The average age of the students was 22.3±2.11. 20.4% of them from nutrition and dietetics, 16.9% from physiotherapy and rehabilitation, 20.9% from nursing, and 41.8% from health organizations management departments. 64.7% of them were female and 35.3% were males. 71.1% of them stated that they chose their educational areas willingly, 86.1% said they were eager to begin their professions after graduation and 17.9% of them are already working in either public or private organizations. When the educational departments and the students' knowledge levels of the occupational organization were compared, it was found that the highest level of knowledge was in the health organization management students and the lowest level was in nursing students. The difference among the groups was statistically meaningful (p<0.05).

Conclusion: The knowledge levels on occupational organization of all students were higher than the average; however, it was detected that the knowledge levels on occupational organization of nursing students was not at desired levels.

Keywords: Level of knowledge; occupational organization; student; organization.

* Y. Çiğerci, Yrd. Doç. Dr.
Aydın Kocatepe Üniversitesi Aydın Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü, Aydınkarahisar
Yazışma Adresi / Address for Correspondence:
Aydın Kocatepe Üniversitesi Aydın Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü, İzmir Karayolu
5.Km. Ali Çetinkaya Kampüsü, Aydınkarahisar
Tel.: 0 272 246 28 34 Faks: 0 272 246 28 69
e-posta: yelizceyin@hotmail.com

** M Akpınar, E Dayangan, C Kesgin, A Serin, Hemşirelik Öğrencisi
Aydın Kocatepe Üniversitesi Aydın Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü, Aydınkarahisar

*** S Atasayar, Araş. Gör.
Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Ankara

Insan gereksinimleri sonucu ortaya çıkan, kendine ait otorite ve hiyerarşisi, belirli bir etkinlik programı ve amaçları olan örgütler; üyelerinin ortak ve açık bir amacı gerçekleştirmek için bir araya geldiği, üye seçimine ilişkin belli kuralları bulunan sosyal organizasyondur.^[1,2] Meslek kavramı, sistemli bir eğitim sonucu kapsamlı ve özel bilgi birikimine sahip bireylerin, maddi kazanç sağlamanın yanı sıra yaşamsal faaliyetlerini sürdürmek için bir işte belirli bir zaman diliminde çalışmalarını olarak tanımlanmaktadır.^[3] Bir mesleğin gerekleri doğrultusunda en az hata ile ve özenli bir şekilde yerine getirilmesi profesyonelliğin göstergesidir. Profesyonellik ise, yüksek oranda teorik ve uygulamalı uzmanlık eğitimi almış, bilgi, beceri, tutum ve davranışlara sahip, toplum yararına çalışmaya istekli bireyler tarafından yürütülen ve o mesleği temsil eden örgütler ile desteklenerek sunulan hizmettir.^[4,5] Mesleklerin sosyal gelişmişlik düzeyi, o mesleği temsil eden örgüt, dernek ve yayın organlarının etkin var oluşu ile belirlenir.^[6] Bir mesleğin gelişebilmesi ve güç odağı haline gelebilmesi için meslek üyelerinin bir çatı altında karar alma ve birlikte hareket etmeleri gereklidir.^[6,7] Meslek örgütlenmeler, üyelerinin birlikte hareket edebilmelerini sağlayan en büyük güç kaynağıdır. Mesleki örgütler meslek üyelerinin mesleksi ve eğitsel gereksinimlerinin sağlanmasında,^[8] mesleki rollerin tanımlanmasında ve politikaların saptanmasında,^[9] mesleki hakların elde edebilmesi için güçlerin birleştirilmesinde, yayın organlarının kurulmasında^[7] ve etik kuralların geliştirilmesinde önemli role sahiptirler.^[7,10-12] Mesleki örgütlere üyeliğin profesyonelliği artıran önemli faktörlerden biri olduğu,^[11] mesleği isteyerek seçmenin, mesleği kendine uygun bulmanın ve mesleğe yönelik olumlu düşünceye sahip olmanın; iş verimini ve hizmet kalitesini artırdığı, iş doyumunu ve işe bağlılığı olumlu yönde etkilediği literatürde belirtilmektedir.^[7]

Amaç

Araştırmanın amacı, Sağlık Yüksekokulu'nda okuyan 4. sınıf öğrencilerinin mesleki örgütlenmeye ilişkin bilgi düzeylerinin belirlenmesidir.

Araştırma Soruları

- Sağlık Yüksekokulu 4. sınıf öğrencilerinin mesleki örgütlenme bilgisi ne düzeydedir?
- Sağlık Yüksekokulu 4. sınıf öğrencilerinin mesleki örgütlenme bilgi düzeyi puan ortalamaları ile sosyodemografik bazı özellikleri arasında anlamlı fark var mıdır?

Yöntem

Araştırmanın Tipi, Zamanı ve Yeri

Tanımlayıcı tipte olan bu çalışmanın evrenini, Mart-Nisan 2014'de ege Bölgesi'nde yer alan bir ildeki Üniversitenin Sağlık Yüksekokulu'nda bulunan Hemşirelik, Beslenme ve Diyetetik (BD), Fizyoterapi ve Rehabilitasyon (FTR) ve Sağlık Kurumları

Yöneticiliği (SKY) bölümleri 4. sınıflarında lisans eğitimini sürdüren öğrenciler (N=244) oluşturmuştur. Çalışmanın yapıldığı tarihlerde devamsız olmayan ve çalışmaya katılmayı kabul eden 201 (evrenin %82.38'i) öğrenci çalışmanın örneklemini oluşturmuştur.

Veri Toplama Araçları

Çalışma verileri, araştırmacı tarafından literatür bilgileri araştırılarak hazırlanan anket formu ile toplanmış olup anket formu iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde katılımcıların sosyo-demografik özelliklerini belirlemeye yönelik sorulara ve ikinci bölümde mesleki örgütlenme ile ilgili literatür bilgileriyle desteklenmiş ve öğrenci hemşirelerin mesleki örgütlenmeye ilişkin bilgi düzeylerinin belirlenmesine yönelik sorulara yer verilmiştir. Mesleki örgütlenmeye ilişkin bilgi soruları 11 sorudan oluşmaktadır.^[1,4,13-15] Soruların değerlendirilmesinde; öğrencilerin bildikleri sorular için "biliyor" 1 puan, bilemedikleri sorular için "bilmiyor" 0 puan verilmiştir. Sorulara verilen doğru yanıt sayısı arttıkça bilgi düzeyi artmış kabul edilmiştir. Öğrencilerin sorulardan aldıkları toplam puan hesaplanarak ortalama alınmıştır.

Verilerin Değerlendirilmesi

Veriler SPSS for 18.0 Windows paket programında değerlendirilmiştir. Öğrencilerin tanıtıcı özelliklerini ve mesleki örgütlenmeye ilişkin bilgileri içeren bölümleri sayı ve yüzde dağılımları kullanılmıştır. Öğrencilerin mesleki örgütlenme bilgilerinin tanıtıcı özelliklere göre karşılaştırılmasında, verilerin dağılımının değerlendirmesinde normallik testi için Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro-Wilk testleri ile incelenmiştir. Testlerin sonucunda, öğrencilerin mesleki örgütlenme bilgilerinin tanıtıcı özelliklerine göre, verilerin normal dağılmadığı tespit edilmiştir (p<0.05). Bu bilgilerin ışığında iki grup için Mann-Whitney U Testi ve ikiden fazla grup için Kruskal-Wallis Testi gibi non-parametrik testler uygulanmıştır.

Araştırma Etik Yönü

Etik ilkeler çerçevesinde yürütülen çalışmanın uygulanabilmesi için, ilgili Sağlık Yüksekokulu Müdürlüğü'nden ve yürütülebilmesi için ilgili üniversitenin Tıp Fakültesi Etik Kurulu'ndan onay (06.03.2014:04-90) alınmıştır.

Araştırmanın Sınırlılıkları

Çalışmamız tek yüksekokulda ve 4. sınıflarla yapıldığı için örneklem sayısı ve popülasyonu açısından geneli temsilde yetersizdir.

Bulgular

Çalışmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 22.3±2.11'dir. Öğrencilerin %20,4'ü beslenme ve diyetetik, %16,9'u FTR, %20,9'u hemşirelik, %41,8'i SKY bölümünde okumaktadır. Kız

öğrencilerin %64.7, erkek öğrencilerin %35.3 oranda yer aldığı çalışmada öğrencilerin; %34.3'ü düz lise, %46.3'ü anadolu lisesi, %11.9'u anadolu öğretmen ve fen lisesi, %7.5'i sağlık meslek lisesi mezunudur. Öğrencilerin %71.1'i bölüme isteyerek geldiğini belirtirken, %56.7'si bölümünü isteyerek okuduğunu, %86.1'i mezuniyet sonrası mesleğini yapmak istediğini ve %17.9'u herhangi bir özel/kamu kurumunda çalışmakta olduğunu belirtmiştir (Tablo 1).

Tablo 1: Öğrencilerin Tanıtıcı Özelliklerinin Dağılımı

DEĞİŞKEN	GRUP	n	(%)
CİNSİYET	Kadın	130	64.7
	Erkek	71	35.3
MEZUN OLUNAN LİSE	Düz Lise	69	34.3
	Anadolu Lisesi	93	46.3
	AÖL ve FL	24	11.9
	SML	15	7.5
	BD	41	20.4
BÖLÜM	FTR	34	16.9
	Hemşirelik	42	20.9
	SKY	84	41.8
BÖLÜME İSTİYEREK GELME DURUMU	Evet	143	71.1
	Hayır	57	28.4
BÖLÜMÜ SEVEREK OKUMA DURUMU	Evet	114	56.7
	Hayır	84	41.8
MEZUN OLUNDUĞUNDA MESLEĞİ YAPMA DÜŞÜNCESİ	Evet	173	86.1
	Hayır	27	13.4
HERHANGİ BİR ÖZEL/ KAMU KURUMUNDA ÇALIŞMA DURUMU	Evet	36	17.9
	Hayır	163	81.1

AÖL:Anadolu öğretmen Lisesi, FL: Fen Lisesi, SML: Sağlık Meslek Lisesi

Tablo 2'de ankette kullanılan sorulara öğrencilerin vermiş olduğu doğru ve yanlış yanıtların oranı görülmektedir. Öğrencilerin %92'sinin "Örgüt ortak bir amacı/işi gerçekleştirmek için bir araya gelmiş kurumların veya kişilerin oluşturduğu birliktir", %84.1'inin "Mesleği etkileyen yasa ve yönetmeliklerin oluşturulmasında, etkin bir güç birliği oluşturulması için mesleki örgütlenme gereklidir" ve %83.1'inin "Dernekler mesleki örgütlenme için önemli kuruluşlardır" maddelerine en yüksek oranda doğru cevap verdikleri belirlenmiştir. Aynı zamanda öğrencilerin ankette yer alan diğer maddelere ise %70'in üzerinde doğru cevap verdikleri saptanmıştır. Çalışma kapsamına alınan sağlık yüksekokulu son sınıf öğrencilerinin mesleki örgütlenme bilgi düzeyi puan ortalaması ise 7.19±2.34 olarak bulunmuştur.

Öğrencilerin mesleki örgütlenme bilgi puan ortalamaları ile tanıtıcı özellikleri karşılaştırıldığında; SKY bölümünde okuyan öğrenciler en yüksek (7.77±2.07), hemşirelik bölümünde okuyan öğrenciler ise en düşük ortalamaya (6.37±2.73) sahiptir. Bu farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu belirlenmiştir (p<0.05). Okuduğu bölüme isteyerek gelen (7.61±2.04) öğrencilerin mesleki örgütlenme bilgi düzeyi puan ortalamalarının daha yüksek olduğu ve bu bulgunun istatistiksel olarak da anlamlı olduğu bulunmuştur (p<0.05). Bölümünü isteyerek okuyan (7.48±2.14) mezun olduğunda mesleğini yapmayı düşünen (7.36±2.22) ve bir özel/kamu kurumunda çalışan öğrencilerin mesleki örgütlenme bilgi puan ortalamalarının daha yüksek olduğu ve istatistiksel olarak anlamlı olmadığı belirlenmiştir (Tablo 3).

Tablo 2: Öğrencilerin Mesleki Örgütlenme Bilgi Düzeylerinin Dağılımı

MADDELER	EVET	HAYIR
	n (%)	n (%)
1. Örgüt ortak bir amacı/işi gerçekleştirmek için bir araya gelmiş kurumların veya kişilerin oluşturduğu birliktir.	185 (92.0)	16 (2.0)
2. Mesleki vizyon ve misyonun bilinmesi mesleki örgütlenme ile sağlanır	145 (72.1)	56 (27.9)
3. Mesleki örgütlenme, aynı düşünce ve inançları taşıyan belirli sayıda insanın mesleki çıkarlar doğrultusunda bir araya gelerek örgüt yapısı oluşturmasıdır	145 (72.1)	56 (27.9)
4. Mesleki örgütlenme ile mesleki özgürlük kazanmak mümkündür	153 (76.1)	48 (23.9)
5. Mesleği etkileyen yasa ve yönetmeliklerin oluşturulmasında, etkin bir güç birliği oluşturulması için mesleki örgütlenme gerekli değildir.	32 (15.9)	169 (84.1)
6. Mesleki örgütlenme ile mesleki sorunlara çözüm bulmak mümkün değildir	79 (31.1)	175 (68.9)
7. Sivil Örgütlenme Modeline göre meslek kuruluşları özel hukuk hükümlerine ve gönüllülük esasına dayalı olarak meslek mensuplarıca kurulmaktadır	154 (76.6)	47 (23.4)
8. Mesleki örgütlere üye olmak profesyonelliğin bir göstergesidir.	156 (77.6)	45 (22.4)
9. Bir kuruluşta görev, yetki ve sorumlulukların iyi bir biçimde dağıtılması iyi bir örgütlenme ile gerçekleşir	132 (65.7)	69 (34.3)
10. Mesleki örgütlenme ile sosyal güç oluşturmak mümkündür	158 (78.6)	43 (21.4)
11. Dernekler mesleki örgütlenme için önemli kuruluşlardır.	167 (83.1)	33 (16.4)

Mesleki Örgütlenme Bilgi Düzeyi Toplam Puan Ort. (Ort±SS) 7.19±2.34

Tablo 3: Öğrencilerin Tanıtıcı Özellikleri ile Mesleki Örgütlenme Bilgi Puan Ortalamalarının Dağılımı

ÖZELLİKLER	BİLGİ DÜZEYİ		X ₂ Z	P
	ORT	SS		
BÖLÜM				
BD	7.19	2.39	X ² =13.73	0.003*
FTR	6.86	2.10		
Hemşirelik	6.37	2.73		
SKY	7.77	2.07		
BÖLÜME İSTİYEREK GELME				
Evet	7.61	2.04	Z=-2.87	0.004*
Hayır	6.27	2.64		
BÖLÜMÜ SEVEREK OKUMA				
Evet	7.48	2.14	Z=-1.23	0.21
Hayır	6.85	2.49		
MEZUN OLUNDUĞUNDA MESLEĞİ YAPMA DÜŞÜNÇESİ				
Evet	7.36	2.22	Z=-0.95	0.034
Hayır	6.24	2.83		
HERHANGİ BİR ÖZEL/KAMU KURUMUNDA ÇALIŞMA DURUMU				
Evet	7.45	1.92	Z=-1.22	0.22
Hayır	7.19	2.39		

*p<0.05

Tartışma

“Ortak çıkarlara sahip kişilerin hedeflerine ulaşmak için oluşturdukları örgütler” olarak tanımlanan mesleki örgütler sosyo-kültürel, hukuki ve mesleki amaçlar doğrultusunda faaliyetleri olan, belirli bir meslek alanına mensup ve aynı ideallere sahip kişileri temsil eden organizasyonlardır.^[2] Öğrencilerin mesleki örgütlenme bilgi puan ortalamaları ile bölümleri karşılaştırıldığında ise; SKY öğrencilerin mesleki örgütlenmeye ilişkin bilgi düzeyleri daha yüksek iken, hemşirelik öğrencilerinin düşüktür (p<0,05). Bu durum, mezuniyetleri sonrası bir sağlık kurumu içinde orta ve üst düzey yönetici olma hedefi olan SKY bölümü öğrencilerinin rol, görev ve yetkileri ile paralel olarak eğitim müfredatları içinde mesleki örgütlenmenin öneminin direkt ya da indirekt şekillerde vurgulanmasına bağlanabilir. Fizyoterapistler sağlık profesyonelleri içinde sayıca daha az olmalarına rağmen mesleki örgütlenme konusunda daha bilinçli ve üye sayıları da yüksek olan meslek grubudur. Çalışmamızda FTR bölümü öğrencilerinin mesleki örgütlenme bilgi puan ortalamaları hemşirelik öğrencilerinden daha yüksek bulunmuştur. Bu sonuç bu bölüm öğrencilerinin bölümlerini isteyerek ve bilinçli bir tercih ile bölümlerine gelmelerine bağlanabilir. Sağlık profesyonelleri içinde; sayısal gücü, topluma yakın hizmet etme ve dinamizmi açısından büyük bir potansiyele sahip olan hemşirelik mesleği, mesleki örgütlenme sürecini sağlık sektörü içerisinde yer alan diğer meslek profesyonelleri kadar etkin bir şekilde gerçekleştirememiştir.^[16] Hemşirelerin mesleki dernekleri

tanıma, derneğe üye olma ve güçlendirme ve dernek faaliyetlerine katılma konularında yetersiz ve ilgisiz oldukları literatürde belirtilmektedir.^[6,7,13] Bu durum hemşirelerin üye sayısının yetersizliğine, mesleki birlik ve bütünlüğün sağlanamayışına, mesleki haklarının talebinde güçsüzlüğe ve bu mesleğe ilişkin alınan kararlarda meslek mensubu olmayan diğer sağlık disiplinlerinin söz sahibi olmalarına neden olmaktadır. Ayrıca literatürde hemşirelikte öğrencilik döneminden itibaren meslek örgütlerini tanımanın, meslek bilincinin oluşturulmasında ve artırılmasında önemli bir rol oynayabileceği ve mesleki örgütlenmenin güçlenmesinde katkı sağlayabileceği bildirilmiştir.^[6]

Bir mesleğin sosyal gelişmişlik düzeyinin göstergelerinden biri ve en önemlisi, o mesleğe ait örgütlerdir.^[6] Mesleki roller, ahlak kuralları ve politikaların oluşturulması meslek örgütlerinin aktif çalışmaları ile mümkündür. Aynı zamanda meslek üyelerinin hakları için güç birlikteliği ve grup bilinci bu sayede gerçekleşir.^[13] Etkin bir örgütlenmenin çok sayıda, bilinçli ve etkin katılımlı üye ile sağlanabileceği bilincinin öğrencilik yıllarından kazandırılmasının önemi literatürde belirtilmektedir.^[17] Bu çalışmada, sağlık yüksekokulu son sınıfında okuyan öğrencilerin mesleki örgütlenmeye ilişkin bilgi düzeyinin ortanın üzerinde olduğu bulunmuştur. Yapılan benzer bir çalışmada ise öğrencilerin büyük bir kısmının mesleki örgütler hakkında kısmen bilgisinin olduğu belirtilmiştir.^[11] Bu farklılığın çalışma kapsamına alınan öğrenci grubu değişikliğinden kaynaklanmış olabileceği düşünülmektedir.

Meslek insanların yaşamları boyunca, doğuştan gelen yetenek ve potansiyellerini göstermelerini ve geliştirmelerini sağlayan^[14] kuralları toplumca belirlenmiş, belli bir eğitimle kazanılan, bilgi ve becerilere dayalı ve insanların hayatlarını kazanmak için yaptıkları etkinlikler bütünü olarak tanımlanmaktadır.^[18,19] Literatürde bireylerin mesleğe olan bakışının çoğunlukla meslek olarak anılan uğraşlardaki değişimler ve bu uğraşları inceleyen kullandığımız teorik yaklaşım tarafından şekillendiği belirtilmektedir.^[15] Doğru meslek seçimiyle yeteneklerin, potansiyellerin, eğitim ile kazanılan bilgilerin, becerilerin etkin ve doğru bir şekilde kullanılabilmesi mümkündür.^[14] İnsanların hayatlarının önemli bir dönüm noktası olması, kendini gerçekleştirme ve ifade etme yolu olması nedenleriyle kişinin mutlu olabileceği bir geleceğin planı, meslek seçiminin de temel amacıdır.^[20] Meslek seçiminin, doğru ve yerinde olabilmesi ise, ancak kişinin ne istediğini ve neleri yapabileceğini iyi bilmesi ile gerçekleşebilir. Diğer önemli bir nokta ise her öğrencinin kendi yeteneği ve ilgisine göre mesleğini tercih etmesidir.^[18] Çalışmamızda öğrencilerin büyük çoğunluğunun bölümüne isteyerek geldiği ve bu öğrencilerin mesleki örgütlenme bilgi düzeyi puan ortalamalarının yüksek olduğu bulunmuştur (p<0,05). Çalışmamızdan farklı olarak Kiper ve Koştu'nun^[11] yaptıkları çalışmada öğrencilerin %41.5'inin bölüme isteyerek geldiği bildirilmiştir. Bu farklılığın çalışma kapsamına alınan öğrenci grubu içerisinde, hemşirelik ve sağlık memurluğu bölümlerinden daha çok tercih edilen bölümler olan BD ve FTR gibi bölümlerin yer almasından kaynaklanmış olabileceği düşünülmektedir.

Zamanının çok büyük bir kısmını içinde geçiren birey, eğer ilgi ve yeteneklerine uygun olan mesleği seçti ise, mesleki açıdan doyumu yüksek olacaktır.^[18,21] Mesleki doyum, çalışanların işlerine karşı geliştirdikleri tutumlardan doğmaktadır. Bireysel ve örgütsel faktörlerden etkilenen mesleki doyum, verilen hizmet kalitesini arttırmakla birlikte yaşamla ilgili genel doyuma da yansımaktadır.^[7,18] Bu nedenle bireyin hayatta mutlu olması, verdiği hizmet kalitesinin artması ancak kendi özelliklerine uygun, doyum sağlayacak mesleği seçmesi ile mümkündür.^[18] Çalışmamızda bölümünü severek okuyan ve mezun olduğunda mesleğini yapmayı düşünen öğrencilerin mesleki örgütlenme bilgi puan ortalamaları daha yüksektir.

Sonuç

Çalışma sonuçlarına göre, öğrencilerin %20.4'ü BD, %16.9'u FTR, %20.9'u hemşirelik ve %41.8'i SKY bölümünde okumaktadır. Öğrencilerin %71.1'i bölüme isteyerek geldiği, %56.7'si bölümünü isteyerek okuduğu ve %86.1'i mezuniyet sonrası mesleğini yapmak istemektedir. Öğrencilerin mesleki örgütlenmeye ilişkin bilgi düzeyleri orta düzeyin biraz üzerinde, hemşirelik bölümü öğrencilerinin bilgi düzeyi düşük ve bölümü isteyerek tercih edenlerin bilgi düzeyi yüksektir. Özellikle hemşirelik öğrencilerinin birinci sınıftan itibaren lisans eğitiminin müfredatı içerisinde verilen ulusal ve uluslararası örgütlerle ilgili bilgilerin yanı sıra öğrencilere mesleki örgütlerin temel fonksiyonları ve üyelik koşullarına yönelik bilgilendirilmeleri önemlidir. Ayrıca klinik hemşirelerin bu konuda olumlu rol model olacağı düşüncesinden yola çıkarak, öncelikle klinik hemşirelerin bu konuda bilinçlendirilmesi ve örgütlenme oranlarını artıran faaliyetlerin gerçekleştirilmesi ve bu faaliyetlere öğrenci hemşirelerin dahil edilmesi önerilmektedir.

KAYNAKLAR

- Kiper S, Koştu N. Denizli Sağlık Yüksekokulu son sınıf öğrencilerinin mesleki örgütlenme konusundaki görüşleri. *Fırat Sağlık Hizmetleri Dergisi* 2010; 5(14):1-14.
- Külcü Ö, Dalkıran Ö. Bilgi profesyonellerinin meslek derneklerine bakışı: TKD ve ÜNAK Örneklerinin Değerlendirilmesi. *Türk Kütüphaneciliği* 2013; 27(2):340-60.
- Tak B, Çiftçi A. Mesleki bağlılık ile çalışanların örgütte kalma niyeti arasındaki ilişkiyi incelemeye yönelik görgül bir çalışma. *Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Fakültesi Dergisi* 2008; 63(4):155-78.
- Adıgüzel O, Tanrıverdi H, Özkan DS. Mesleki profesyonellik ve bir meslek mensupları olarak hemşireler örneği. *Yönetim Bilimleri Dergisi* 2011; 9(2):237-59.
- Dikmen YD, Yönder M, Yorgun S, Usta YY, Umur S, Aytekin A. Hemşirelerin profesyonel tutumları ile bunu etkileyen faktörlerin incelenmesi. *Anadolu Hemşirelik Ve Sağlık Bilimleri Dergisi* 2014; 17(3):158-64.
- Küçükkoğlu S, Çelebioğlu A, Miroğlu A, Çağlar G, Bağcı N. Hemşirelik öğrencilerinin mesleki dernekler hakkındaki farkındalıklarının Belirlenmesi. *Cumhuriyet Hemşirelik Dergisi* 2014; 3(1):9-14.
- Merih YD, Arslan H. Hemşire ve ebelerin mesleki bilinç-örgütlenmeye yönelik görüşlerinin ve iş doyumlarının belirlenmesi. *Hemşirelikte Eğitim ve Araştırma Dergisi* 2012; 9(3):40-6.
- Velioglu P. Hemşirelikte bilimselleşmeye doğru.1. baskı. İstanbul: Bozak Matbaası; 1985. s.23-46.
- Andrews H, Perron L, Vander Plaetse B, Taylor DJ. Strengthening the organizational capacity of health professional associations: the FIGO LOGIC toolkit. *Int J Gynaecol Obstet* 2013; 122(3):190-91. <http://dx.doi.org/10.1016/j.ijgo.2013.06.002>
- İşgüden B, Çabuk A. Meslek etiği ve meslek etiğinin meslek yaşamı üzerindeki etkileri. *Sosyal Bilimler Dergisi* 2006; 9(16):59-86.
- Matthews JH, Role of professional organizations in advocating for the nursing profession. *Online J Issues Nurs* 2012; 31;17(1):1-14. <http://dx.doi.org/10.3912/OJIN.Vol17No01Man03>
- McQuide P, Millonzi K, Farrell C. Strengthening health professional associations, capacity project knowledge sharing, Technical Brief 8, February 2007. http://www.who.int/workforcealliance/knowledge/toolkit/27_1.pdf (Erişim Tarihi: 30.02.2016).
- Aksoy A. Hemşirelik ve mesleki örgütlenme. *Yönetici Hemşireler Derneği Bülteni* 2013; 14-6.
- Gözüm S, Ünsal A, Demirci P, Birel Ş, Çamuşoğlu S. Hemşirelerin mesleki örgütler ve dergilere ilişkin görüşleri. *Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi* 2000; 3(2):19-28.
- Korkmaz F, Meslekleşme ve ülkemizde hemşirelik, Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Dergisi 2011; 18(2):59-67.
- Eskimez Z, Öztunç G, Alparslan N. Lise son sınıfta okuyan kız öğrencilerin hemşirelik mesleğine ilişkin görüşleri. *Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Dergisi* 2008; 15(1):58-67.
- Ünsal A, Yıldırım T, Aymelek N. Öğrencilere verilen eğitimin hemşirelik derneklerine ilişkin bilgi düzeylerine etkisi. *Maltepe Üniversitesi Hemşirelik Bilim ve Sanatı Dergisi* 2010; 3(2):25-34.
- Karamanoğlu AY, Özer FG, Tuğcu A. Denizli ilindeki hastanelerin cerrahi kliniklerinde çalışan hemşirelerin mesleki profesyonelliklerinin değerlendirilmesi. *Fırat Tıp Dergisi* 2009; 14(1):12-7.
- Kalkım A, Midilli TS, Uğurlu E, Gülcan E. Hemşirelik öğrencilerinin meslek seçimi ve etkileyen değişkenlerin incelenmesi. *Uluslararası Hakemli Hemşirelik Araştırmaları Dergisi* 2015; 4:41-60.
- Herdman EA. (Çeviri: Korkmaz ÖY). Meslekler ve profesyonellik. *Hemşirelikte Eğitim ve Araştırma Dergisi* 2012; 9(2):3-7.
- Tüfekçi FG, Yıldız A. Öğrencilerin hemşireliği tercih etme gerekçeleri ve geleceklere ile ilgili görüşleri. *Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi* 2009; 12(1):31-7.